

KONFERENCJA: ZOONOZY: PROBLEM NADAL AKTUALNY

W związku z obchodami 50-lecia istnienia Instytutu Parazytologii im. Witolda Stefańskiego PAN odbyła się w dniu 6 grudnia 2002, w siedzibie Instytutu przy ul. Twardej w Warszawie, konferencja naukowa pt.: ZOONOZY: PROBLEM NADAL AKTUALNY. Organizatorami byli: Instytut Parazytologii im. W. Stefańskiego PAN, Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego oraz Komitet Parazytologii PAN. Po uroczystym otwarciu konferencji, którego dokonali: Dyrektor Instytutu Parazytologii PAN – prof. dr hab. Andrzej Malczewski, Przewodniczący Komitetu Parazytologii PAN – prof. dr hab. Stanisław L. Kazubski oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, prof. dr hab. Halina Wędrychowicz, rozpoczęły się wykłady. W pierwszej sesji przedpołudniowej, której przewodniczyła prof. dr hab. Wanda Kocięcka, odbyły się 2 wykłady dotyczące biologii i epidemiologii inwazji *Trichinella* sp. Pierwszy wykład pt.: „Trichinellosis: emerging and re-emerging disease” wygłosił dr E. Pozio (Istituto Superiore di Sanita, Rzym, Włochy, przewodniczący Międzynarodowej Komisji Włośnicowej). Dr Pozio przedstawił zagadnienia związane z epidemiologią 8 gatunków oraz 5 genogatunków wyróżnianych obecnie w Europie i na świecie w obrębie rodzaju *Trichinella*. Z kolei doc. dr hab. W. Cabaj przedstawił najnowsze wyniki badań swojego zespołu w referacie pt.: „Włośnica u zwierząt wolno żyjących i domowych w Polsce”. W latach 1996-2002 pozyskano łącznie 132 izolaty włośni z różnych rejonów Polski, których przynależność gatunkową ustalano metodą PCR we współpracy z dr E. Pozio. Na podstawie uzyskanych wyników można było stwierdzić, że w środowisku naturalnym w Polsce występują dwa gatunki włośni, tj. *T. spiralis* oraz *T. britovi*. Ten drugi gatunek dominuje u wilków i lisów.

Kolejna sesja, której przewodniczyli prof. dr hab. A. Ramisz oraz dr W. Nahorski poświęcona była aspektom epidemiologicznym i klinicznym inwazji *Echinococcus multilocularis*. Profesor P. Kern (University of Ulm, RFN) wygłosił wykład zatytułowany: „Clinical management and recent achievement in alveolar echinococcosis”. Następnie profesor J. Eckert (University of Zürich, Szwajcaria) omówił rozprzestrzenienie *E. multilocularis* u lisów w Europie zachodniej (tytuł wykładu: „*Echinococcus multilocularis* in Europe”). Z kolei profesor A. Malczewski przedstawił wykład pt.: „Aktualne problemy echinokokozy w Polsce”. Zarówno w trakcie wykładów jak i w późniejszej dyskusji podkreślano, że w związku z coraz szerszym rozprzestrzenianiem się inwazji *E. multilocularis* u lisów, a co za tym idzie wzrostem zagrożenia dla ludzi, należy dążyć do wdrożenia ogólnokrajowych programów obejmujących monitoring zarażenia lisów, jak również psów i kotów na te-

renach występowania inwazji tego tasiemica, rejestrację przypadków bąblowicy u ludzi i upowszechnianie wiedzy na temat zagrożenia tą chorobą.

W sesji popołudniowej, której przewodniczyły prof. T. Pojmańska i niżej podpisana, odbyły się 3 wykłady oraz dyskusja plakatów. Dr G. Karbowski przedstawił referat „Environmental aspects of zoonoses carried by ticks in Poland”. Szczególną uwagę poświęcił częstości występowania *Borrelia burgdorferi* i *Babesia microti* u ssaków i kleszczy stwierdzając, że *B. burgdorferi* występuje znacznie częściej prawdopodobnie dzięki temu, że zaraża zarówno drobne gryzonie jak i duże ssaki, podczas gdy *B. microti* bytuje w krwinkach jedynie małych ssaków, na których żerują tylko larwy i nimfy kleszczy. Dlatego też dorosłe kleszcze nie uczestniczą w transmisji tego pierwotniaka. Dwa kolejne wystąpienia poświęcone były inwazjom *Neospora caninum*, pierwotniaka blisko spokrewnionego z *Toxoplasma gondii*. Dr L. Choromański omówił eksperymenty potwierdzające skuteczność szczepionki opartej na atenuowanych sporozoitach w wykładzie zatytułowanym „Bovine neosporosis and NeoGuard™ the first vaccine for reduction of abortions in cattle caused by *Neospora caninum*”, zaś doc. dr hab. B. Moskwa przedstawiła dotychczasowe wyniki badań nad występowaniem inwazji *N. caninum* u bydła w Polsce. Częstość występowania przeciwciał przeciwko antygenom *N. caninum* w surowicy krwi przebadanego bydła wahała się od 2,6 do 26,5%. Przebadano również surowice 56 żubrów, z których 5 zawierało przeciwciała przeciwko *N. caninum*. Ostatni wykład zaprezentowany w czasie konferencji pt.: „Perspektywy wykorzystania szczepionek z nagiego DNA oraz białek rekombinowanych w zapobieganiu robaczycom przewodu pokarmowego ludzi i zwierząt” oparty był o wyniki uzyskane w badaniach eksperymentalnych przeprowadzonych pod kierunkiem niżej podpisanej w Zakładzie Parazytologii SGGW oraz w Instytucie Parazytologii PAN. Użytko wysoki poziom odporności na inwazję *Fasciola hepatica* szczepiąc domięśniowo szczury cDNA proteiny cysteinowej lub cDNA kodującym transferazę S-glutationową (GST) przywry. W badaniach nad szczepionką przeciwko tegoryjcom sklonowano cDNA kodujący proteinazę cysteinową *Ancylostoma ceylanicum* (ACEY-1). Immunizacja chomików plazmidem acey-1-pcDNA 3.1, dokonana zarówno drogą iniekcji domięśniowej jak i lipotransfekcji błon śluzowych górnych dróg oddechowych, wywołała silną odporność na zarażenie. Wyniki te sugerują, że opracowanie zdefiniowanych szczepionek przeciwko inwazjom helmintów pasożytujących w przewodzie pokarmowym ssaków jest możliwe, ale wciąż jeszcze konieczne są badania eksperymentalne w celu opracowania optymalnych parametrów tych szczepionek.

Konferencję zakończyła dyskusja doniesień plakatowych. Zaprezentowano 10 plakatów, z których dwa: „Występowanie cyst *Giardia* sp. w kale psów z Warszawy i okolic” (M. Bogdanowicz) oraz „Zanieczyszczenie jajami *Toxocara* spp. gleby zielenców miejskich Krakowa” (A. Petryszak, P. Nosal, B. Nowosad) wzbudziły szczególnie ożywioną dyskusję. Podkreślano znaczenie zwierząt domowych

w transmisji inwazji pasożytów przewodu pokarmowego dzieci i osób z obniżoną odpornością.

W konferencji wzięło udział około 130 słuchaczy z całego kraju oraz 4 zaproszonych wykładowców z zagranicy. Obszerne streszczenia wykładów i plakatów zamieszczono w materiałach konferencyjnych.

Halina Wędrychowicz
Przewodnicząca ZG PTP